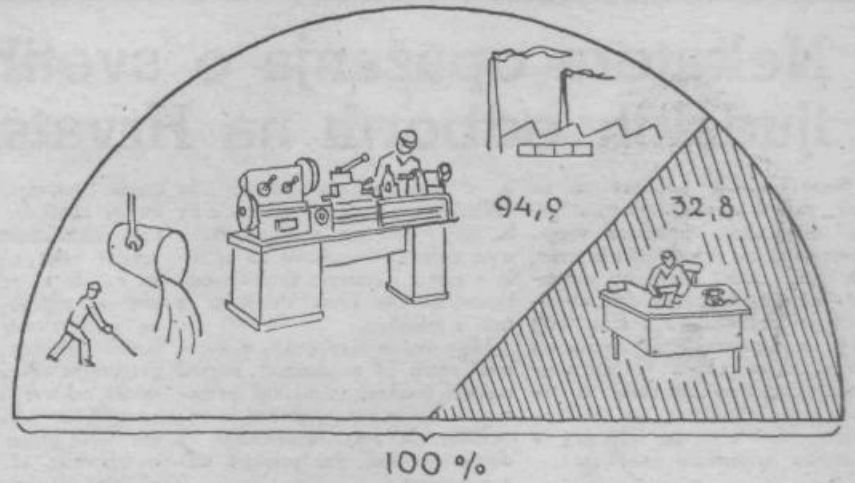
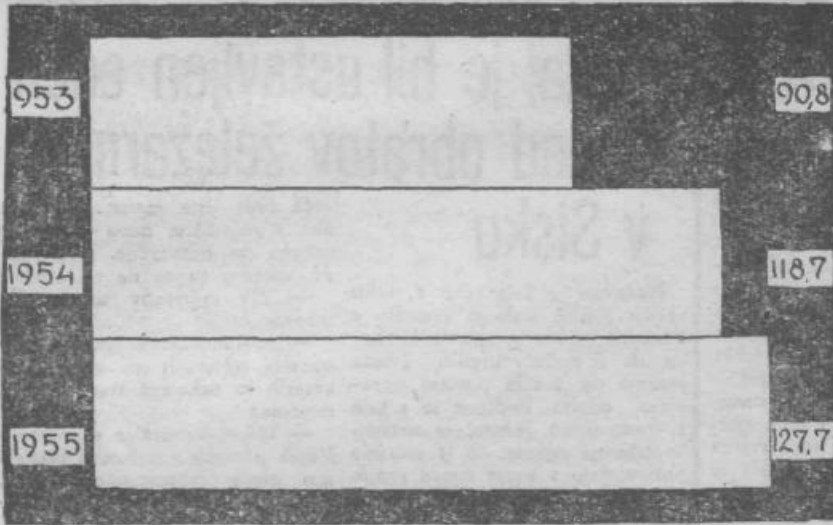

DOHODKI SOCIALNO

V milijardah dinarjev

v milijardah dinarjev

Dohodke iz gospodarstva, ki znašajo tri četrtine skupnih dohodkov, je socialno zavarovanje ostvarilo s stopnjo doprinosov 43% v odnosu na sklad plač. V dohodkih izven gospodarstva so zajeti državni organi, ustanove, zadrugne organizacije, ustanove s samostojnim financiranjem, družbene organizacije in privatniki, ki se ne ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo.

O OTROŠKIH DODATKIH

Leto	Število otrok	Skupni znesek	Povprečni mesečni znesek dodatka
1953	1.413.625	44.153.000.000	2.603
1954	1.491.910	41.650.000.000	2.326
1955	1.610.000	46.800.000.000	2.422

Pripomba: V letu 1955 je nastalo povečanje zaradi uvedbe dodatka 240 dinarjev za vsakega otroka.

Glede otroških dodatkov je treba predvsem reči, da je to v resnici neke vrste pomoč, ki jo daje skupnost zaposlenim za vzdrževanje družin z otroci. Ob spremembi predpisov glede otroških dodatkov so upoštevali to načelo prav zato, ker po dosedanjih predpisih to načelo ni bilo dosledno izvajano. Pri določanju višine otroškega dodatka je treba bolj upoštevati skupni dohodek družine ali njene možnosti, da doseže ustrezajoče dohodke. S spremembo uredbe je zvezni izvršni svet pravzaprav izdal ukrepe, ki omogočajo, da ta dodatek v resnici služi kot dopolnilo dohodkov družin delavcev in uslužbencev. Tistim, ki

imajo druge dohodke izven delovnega odnosa, zlasti pa dohodke od kmetijstva, se otroški dodatek zmanjšuje, ali pa odvzema v celoti. V prihodnje se bo otroški dodatek določal po naslednjem ključu:

Letni davek družinskega člana	Dodatek
Do 50 din	75%
50 do 100	50%
150 do 250	25%
nad 250	—

Število koristnikov otroškega dodatka, ki imajo dohodke od kmetijstva, znaša 274.000, število otrok, za katere se izplačuje dodatek, pa okrog 659.000. Povprečni dodatek za to kategorijo koristnikov je nižji zaradi dosedanjih predpisov in znaša okrog 1.570 din mesečno za vsakega otroka. Kakor cenijo, je precej tistih koristnikov, ki bodo zaradi znižanja cenzusne meje od 380 na 250 dinarjev na leto na člana gospodarstva izgubili pravico do otroškega dodatka.

Sprememba cenzusa je bila nujna v prvi vrsti zato, ker je praksa pokazala, da so lastniki kmetijskih posestev, ki so ob-

enem tudi v delovnem odnosu, v mnogo bolj ugodnem položaju kakor pa tisti delavci in uslužbenci, ki ničesar ne posedujejo. V mnogih primerih so prav zaradi teh razlogov zapustili kmetijska posestva in zmanjšali s tem kmetijsko proizvodnjo. Strojene spremembe v predpisih bodo v tem pogledu položaj popravile in vzpostavile mnogo bolj enakopraven položaj med posameznimi kategorijami koristnikov otroškega dodatka.

Če primerjamo zneske, ki jih posamezni delavci in uslužbenci sprejemajo kot dodatek za otroke, lahko vidimo zelo zanimivo sliko, da ponekod ti prejemki presegajo celo znesek plač, kar je odvisno od števila otrok. Tako na primer dobi visoko kvalificirani delavec več kakor polovico svoje plače, če prejema dodatek za tri otroke, nekvalificirani pa več kakor znaša njegova plača. Pri višjih strokovnih uslužbenceh gre ta znesek do polovice njihovih plač, pri pomožnih pa znaša 104,7%. Če proučujemo te številke, prav lahko ugotovimo, kako visoka sredstva mora skupnost izločati v obliki otroškega dodatka.

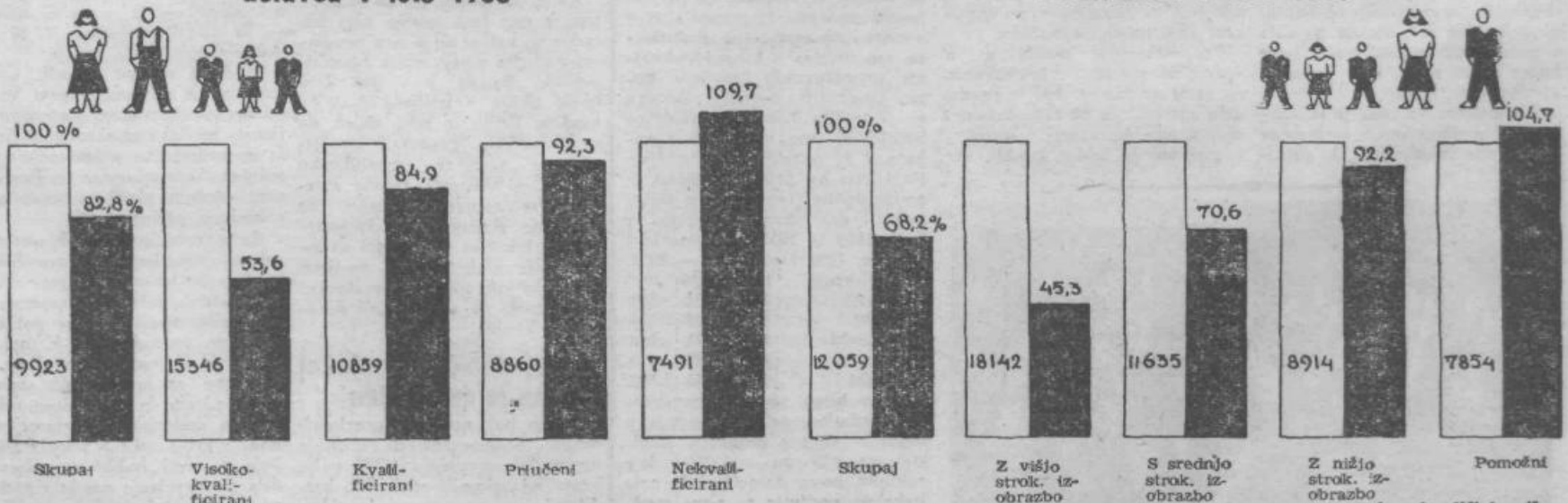
Vskladiti izdatke z

Tako dohodki kakor tudi izdatki socialnega zavarovanja rastejo iz leta v leto. Dohodki so se povečali zato, ker je porastlo število novozaposlovancev in ker se je povečalo povprečje plač. Za povečanje izdatkov pa je več razlogov. Povečalo se je število otrok in članov družin, ki uživajo pravice socialnega zavarovanja, tedaj se to število vzpenja na okrog 7 milijonov, kar znaša dve petščina zdravstvenih uslug (število pregledov na vsakega zavarovancu), porastle so cene zdravstvenih uslug, pa tudi nivo dajatev je višji zaradi spremembe nekaterih predpisov (uredba o izplačevanju začasnega dodatka na pokojnino, uredba o povečanju plač, nagrad učencem v gospodarstvu, invalidskih prejemkov, pokojnin in otroških dodatkov).

Ze sam porast števila zavarovancev daje v neki meri sliko porasta izdatkov. Leta 1953 smo imeli 1.975.000 zavarovancev, leta 1954 - 2.240.000, leta 1955 pa 2.420.000. Če k temu dodamo še velik porast števila otrok in članov družin, ki uživajo pravice socialnega zavarovanja, tedaj se to število vzpenja na okrog 7 milijonov, kar znaša dve petščina vsega našega prebivalstva. Tako gre za socialno zavarovanje pomemben del narodnega dohodka. V letu 1953 je znašal ta delež 9,45%, leta 1954 pa 8,9%.

Iz tega jasno vidimo, da je skupnost pomembna sredstva za socialno zavarovanje. Ti izdatki so tolikšni, da zares zelo obremenjujejo naš narodni dohodek. Zato bi bil vsak prihranek za skupnost

Višina dodatka za tri otroke v primeri s povprečno plačo delavca v letu 1955

Tu je zajeta relativna vsota otroškega dodatka, a ne tista, ki je bila izplačana (izplačana vsota je manjša zaradi delovanja cenzusa). Pri nekvalificiranih delavcih in pomožnih uslužbenceh je dodatek dejansko nekoliko manjši.